٦٩ نچی. ١٣٢٤ سنه. ٢٦ ذو القعده جمعه. ١٩٠٦ سنه. ٢٩ دیکابر. № 69

گازیته‌نك بهاسی:
برسنه‌اوچون (٣) صوم، آلتی آی
اوچون (٢) صوم، اوچ آی
اوچون (١) صومدر.
اداره‌سی‌چه‌ن بازارنده (سرای)
مسافرخانه‌سنده ١ نچی نومرده‌در.
محررینی هرکون کوندز ساعت
(١١) ده اداره‌ده کورمك ممکندر.
محرر وناشر: احمد هادی مقصودی.
سرکاتب ومدیر: علی اصغر کمال‌الدینف.

یولدز

ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ"
Цѣна 3 руб. на годъ.
Редакція и Контора:
Казань, номера «Сарай» № 1.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ"
Russie, Kazan, redaction
„Julduz",
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.

تکراری موجب اولمایان مقاله‌لر ممنونیت ایله قبول ایدلورلر. درج ایدلمه‌ین مقاله‌لر حقنده جواب ویرلمز واشتکا قبول ایدلمز.

بر نسخه‌سی (٥) تیینلر. هفته‌ده اوچ مرتبه چغاچق ادبی، فنی، معاشی وسیاسی جریدهٔ ترکیه‌در. اون نسخه‌سی (٣٠) تیینلر

١٩٠٦ سنه **صباح کتبخانه‌سی** ١ نچی اوکتابرده آچلدی

قزانده پچان بازارنده „بلغار" نومرلری یورطنده

„لغت روس یاحود اسلاۋ ار"

روس سوزلرینك تاتارچه معنی‌لری وروس ادبیاتنده استعمال قیلنمقده بولغان اجنبی سوزلرنك معنی‌لرینی ذکر قیلمش برکتابدر بهاسی ١ روبله‌در.

مفصل اسامی کتب، هرکمگه بلا بدل یباریلور.

تیلیگرام وخط ایچون آدرس: Казань, книгоиздательство „Сабахъ"

سنهٔ تأسیس ١٩٠١ **معارف کتبخانه‌سی** کتابچیلرغه بیوك اکرام!

یاڭا طبع ایدلدی هرتورلی روشده بیرام تبریکلری

قربان بیرامینه مخصوص صغر وصارق رسملری وباشقه گوزل گوزل چچکلر ایله بیزه‌لگانلری هرتورلیسندن قوشوب یبه‌ریلور.

یوز دانه‌سی ٢ صوم ٨٠ تیین
اورطاچه‌سی ١ صوم ٨٠ تیین
پوچط مصارفی آلوچیدن.

اوچ صومغه قدر پوچطه مارکه‌سی مقبولدر. زاداتکه‌سز زاکازلر، کوندرلمس.

آدرس: Казань, Т-ва „Камалютдиновъ и К-о"

یولدز

یولدز گازیته‌سینه کیله‌چك ١٩٠٧ نچی سنه اوچون مشتری دفتری آچلدی. بر سنه‌لك حقی (٤) صوم، آلتی آیلغی (٢) صوم، اوچ آیلغی (١) صوم اولاچقدر.

هر آی باشندن مشتری قبول ایدلور. اوچ آیدن کیملك مشتری قبول ایدلمیه‌چکدر.

حاضردن یللق اقچه‌سینی توله‌ب یازلغان مشتریلرگه یولدزنك محرر ثانیسی (علی اصغر کمال) افندی اداره‌سنده آیده بر مقدارنده نشر قیلناچق (یاشن) اسمنده کولکی ومطایبه ژورنالی بوش یوللاناچقدر.

ادریسلر حاضرله‌و سببلی یولدزنك طابشرلووی کیچکمه‌سون اوچون گازیته آلاچقلرینی اداره‌گه تیزدن خبر بیرولرینی محترم مشتریلرمزدن جدی صورتده رجا ایده‌مز.

یولدز کیله‌چك ١٩٠٧ نچی سنه‌ده چهارشنبه جمعه ویکشنبه کونلرنده هر هفته‌ده اوچ مرتبه نشر قیلناچقدر.

یولدزنك پروگرامی بیك واسعدر وقت وزمانینه موافق روشده هر درلو اخبار ومعلوماتدن خبر ویره‌چکدر.

خصوصا اهل اسلامغه مناسبتی اولان خبرلرگه ایروچه دقت ایده‌چکدر.

جریده‌لرگه صیبارلق مقدارنده یولدزده هر وقت فنی مقاله‌لرده یازلاچقدر.

خصوصا فنی هنر وتجربه‌لرنك یاڭالری دائما اخبار وبیان ایدیله‌چکدر.

یولدزنك یازوچیلری اوشبو افندیلردن عبارتدر:

باش محرر وناشر: احمد هادی مقصودی. محرر ثانی ومدیر: علی اصغر کمال.

وبونلردن ماعدا اوشبو محترم ذوات کرام یولدزنك هیئت تحریریه‌سی اعضاسندندرلر: صدرالدین مقصودی. عبدالرقیب عبدالرقیبف، جارالله نصیب (جیمنون)، ملامنیرهادییف، عبدالرحمن کرم، صلاح‌الدین مقصودی، عین‌الدین احمرف، ادریس حمیدی، ضیا ناصری، رحمة‌الله یلکیبایف، واعظ نوروزی، نیاز محمد سلیمانف، ملا ذاکر قاری وهابف، آخوند حسن عطا عبشی، آخوند شرف حافظی. شمس محمد کولته‌سی، سمیع‌الله سلیمانی، نجیب تونته‌ری، آخوند عارف چقری، هادی طاهری، جیب دوماوی وغیریلر.

تش طبیبی
Г. М. КОППЪ گ. م. کوپپ
گاستینو دۋوراسکی اورامده تاۋلوفسکی یورطنده آورولرنی قبول ایتمکده‌در.

صایلاو حقنده

قزان ولایتنده دوماغه‌چلین صایلاوچیلرنی صایلارغه ۋولوستلردن وکیللر صایلاونك وقتی اعلان قیلندی.

چیستای، چار، سیویل وچیبوکسار اویه‌زلرنده ١٥ نچی غینوارده، قزان، مامادش، لایش، اسپاس، ته‌تش، زویه، یادرین وکوزمه دیمیان اویه‌زلرنده ١٢ نچی غینوارده بولاچقدر.

حال بوکه قربان عیدی‌ده بوسنه ١٢ نچی غینوارده جمعه کون بولسه کیره‌ك. چونکه حساب بوینچه ذوالحجه‌نك باشی ٣ نچی غینوارده چهارشنبه کون بولادر.

علما بلکه شوالنی‌ده ذوالقعده‌نی‌ده اوتوزار کوندن حساب قیلسه‌لر، احتمال عید قربان ١٣ نچی غینوار شنبه کونگه کیچکترلور. لکن مصرواستانبول خبرلری بوینچه آی باشلرینی حسابدن مقدم تعیین قیلو احتماللری وار. اول وقتده هرایکی آینی اوتوزار کوندن تکمیل قیلوب حسابلاسه‌لرده، عید قربان ١٢ نچی غینوارغه طوغری کیله‌در.

قزان ولایتینك سیگز اویه‌زنده صایلاولرنك ١٢ نچی غینوارده بولووی مسلمانلر اوچون بیك اوڭغایسز بولاچقدر. چونکه بردن عید کونی وایکنچیدن جمعه کونی طوغری کیلو سببلی مسلمانلر ۋولوستلرغه بارماسلر.

بعض ۋولستلر مسلمان آوللرنده اولسه‌ده، کوبسی روس آوللرنده‌در. البته مسلمانلر عید وجمعه‌نی طاشلاب ۋولستقه کیتمسلر. ۋولوستده صایلاو جیینده مسلمانلر آز بولسه، وکیللکه هیچ برمسلمان صایلانا آلمی قالسه کیره‌ك. مسلمانلر ۋولوستدن اوق آز صایلانوب کیلسه‌لر، ولایت صایلاو جیینده‌ده مسلمان بیك آزکرور. صایلاوچیلر آز بولغانده قزان ولایتندن دوماغه هیچ برمسلمان صایلانمی قالور.

حال بوکه قزان ولایتندن آز بولغانده اوچ دورت مسلمان صایلانمق لازم ایدی.

بوخصوصده قزان مسلمانلری بیك خفالانمقده‌درلر. مخصوص کشیلر آرقلی گوبیرناتوردن قزان، مامادش، لایش، اسپاس، ته‌تش، زویه کبی مسلمانی کوب بولغان اویه‌زلرده صایلاونی ١٤ نچی یا ١٥ نچی غینوارغه کیچکترووینی اوتنورگه فرض قیلنادر.

شاید گوبیرناتور مسلمانلرنك بو اوتنچلرینی قبول ایتر. چونکه بونده هیچ برنظامغه مخالفت بولمامه کیره‌ك.

مسلمانلرنك عید وجمعه‌لری غیر رسمی اجتماعلردن توگلدر. صایلاو وقتلرینی تعیین زماننده اعتبارغه آلنمق کیره‌ك ایدی. خطا قیلنغان اولسه، توزه‌تلمك تییشلیدر.

اوزغان صایلاوده مغرب طرفنده یهودی کوب اولان ولایتلرنك برسنده صایلاو شنبه کونگه تعیین قیلنمش ایکان، یهودیلرنك اوتنووی بوینچه ایکنچی بر کونگه آوشدرلمشدر.

تیاتر حقنده

یولدزنك بوندن مقدمگی نومرنده تیاتر حقنده برایکی سوز یازمش ایدك. اوقوچیلرنك تورلیسی تورلیچه آڭلامشلر.

بز تیاتر حقنده مسئله‌نی اوچکه آیرمش ایدك. حال بوکه آنده دورت مسئله وار ایمش. کاها آنك آرتندن (طانسه) رقص وبییو کبی نامناسب حاللرده بولنا ایمش.

شمدی دورت تورلی اش اولدی:

تیاترنی تماشا قیلو، ایرلرگه آکتیور بولو، خاتون قز آکتریسه بولو. تیاتر آخرنده یاکه باشقه وقتده قزلر یکتلر بر برسینه یاقن کیلشوب طانسه یاصاو.

بو مسئله‌لرنک برنچیسی عبرت اوچون حلالدر. ایکنچیسی مکروه کسبلردندر. اوچنچیسی یعنی مسلمه قزلرنک تیاترده آکتریسه بولووی استانبولده شیخ الاسلام طرفندن منع قیلنمشدر درست کورلسه، منع قیلنماس ایدی. دورتنچیسی یعنی طانسه، شبهه‌سز حرامدر دین اسلامده نامحرم ایر وخاتونلرغه بودرجه اختلاط اصلا درست توگلدر.

فهمسز عوامغه سوز آڭلاتووی بیک مشکلدر.

طوغری سویله‌نگان بر سوزنی قییق آڭلیلر. نی‌قدر آیروب کورسه‌تلسه‌ده، مرادنی چووالتالر.

علمادن اوزوب هر نرسه‌گه اوزلری فتوا طاوب قویمشلر اوز فکرلرینه طوغری کیلمه‌سه، کم سویله‌سه‌ده، ونی قدر دلیللی سویله‌نسه‌ده، قبول ایتمیلر.

بو عامیلرگه قارشی:

«واقعا سزنکی درست» دیوب سکوت قیلودن باشقه چاره یوقدر.

تیاتر حقنده فضیلتلو ملا کشاف الدین ترجمانی جنابلرندن اداره‌مزگه اوشبو مقاله تسلیم اولندی:

قزانده مسلمانلر طرفندن اوینالمش تیاتر حقنده شهرمزده ایکی تورلی فکر بارلغی کورله‌در قارتلرمز تیاتر بولماسون دیوب هر تورلی سببلرگه تشبث ایتدکاری حالده یاشلرمز (یاشلر فکرنده بولغان بعض قارت‌لرمز هم) تیاترنڭ همه بیلیتلرنی برکون آلدان آلوب بترولری بو اختلاف فکرنی آچق کورسته‌در. بو مسئله‌ده فکر عاجزمه کوره دیانة جهتندن قایو طرف حقلی ایدکنی بردرجه کورستمك ایچون بوتوغروده شریعتنی آڭلاومنی ودینی ملاحظه‌منی عرض ایتمك بولدم عثمانلی فضلاسندن بعض‌لری تیاترنی تهذیب اخلاقغه وسیله، درس خانهٔ ادب وامثالی سوزلر ایله‌تعبیر قیلمش‌لر احتمال‌که آنلارنڭ بو سوزلری حاضرده آوروپاده معروف تیاترگه عائد اولمای بلکه تیاترنڭ اصل وضعنه مبنی‌در تیاتر ایسه اصل وضعندن تهذیب اخلاقغه خدمت ایته تورغان روشده بولغان بولسه جائز چونکه کوب شی‌لرنی کوره‌مزکه اصلنده فائده‌لی ومشروع روشده بولوب ده برقومنڭ بوزق عادتی غلبه ایتدکندن وضع اصلی‌سندن چقوب ضررلی برروشکه کلمشدر. بن تیاترنڭ ایك اوّل کم‌لر طرفندن ونه‌روشده وضع ایدلدکی‌نڭ تفصیلنه کرشمیمن بونی آوروپانڭ احوال‌تاریخیه‌سنه بالتفصیل آشنا کیمسه‌لرکه ترك ایدوب حاضرده آوروپاده وآنلاردن آلنوب بزنڭ روسیه‌ده معروف بولغان تیاترنی شریعت‌گه تطبیق ایتوب قاریمن. آوروپالولر وروس‌لرنڭ ادبی مجلس‌لری، تفرج اورنلری هر قایوسی خاتونلری ایله‌گنه اولدغی کبی بو تیاتر ماده‌سنده‌ده آنلار خاتونلرنی قاتشدرمشلردر.

شریعت اسلامیه‌ده حجاب مسئله‌سی علماء اسلامنڭ تورلیچه آڭلاوینه کوره اختلافلی بر مسئله بولسه‌ده آنداغی اختلاف یوز ایله‌قول حقنده‌غنه‌در ساچ، موین وکوکرك حقنده هیچ اختلاف یوقدر بو اورنلارنی نامحرم آلدنده آچو اصلا درست توکل ایدکی سورهٔ نورده ٣١ نچی وسورهٔ احزابده ٥٩ نچی آیة کریمه‌لر ایله قطعاً ثابت‌در اوشنداق یات خاتون ایله یات ایرنڭ توتشولری شرعاً حرامدر آوروپالولر وروس‌لرغه‌تقلید ایله‌مسلمانلر طرفندن قیلنغان اوشبو تیاترده‌ده (حکایة ایتولرینه کورهٔ) مذکور حرام وشرعامنهی اشلر بولدغندن بوروشچه تیاترگه، ایرلر ایله‌خاتونلرنڭ بویله اختلاطنه شریعت‌اسلامیه هیچ مساعده قیلمایدر شرعاً درست بولمغان یول ایله‌تهذیب اخلاق قیله‌مز دیه طرشمق‌قاش یاصیم دیوب کوز چقارو قبیلندن براش بوله‌در پیغمبر علیه‌الصلاة والسلام «الله‌تعالی سزگه شفانی حرامده قیلمادی» دیمشدر بناءً علیه‌بزلرده بولغان فساد اخلاق‌مرضنه بویله شریعت مساعده‌ایتمکان طرزده‌بولغان‌تیاترنڭ شفا بولو احتمالی یوقدر.

هراش‌ده آوروپا عاداتنی شریعت‌که تطبیق‌سز وهیچ تحلیل‌سز قبول ایتمك‌خطادر آوروپالولرنڭ معارف‌وصنایع‌ده ترقی‌لری درجهٔ کمال‌گه‌ایرشمش ایسه‌ده‌عائله‌معیشت‌نده‌گی بعض فساد اخلاق‌لرنی انکار ایتمك ممکن دگلدر (عشق وعلاقه سببندن بولغان دوئلو وانتحارلری بونکا شاهددر) یاپونلر آوروپالولرنڭ معارف‌وصنایع‌لرنی آلدقلری وقت سوءاخلاقغه سبب بولغان عادة‌لرنی تحلیل ایتوب قالدردقلرنی آنلرنڭ احوالنی بلوچی‌لر یازالر یاپونلر مجوسی اولدقلری حالده بونی آڭلاب‌ده بز دیانة حقه اربابی بوندن غفلة ایتساك بزنڭ حالمزکه‌کم تأسف ایتمز!

تکرار ایتم: بزدن بر طائفه‌نڭ دین‌که نفیاً واثباتاً تعلقی بولمغان یاکه فائده‌سی‌ده بولغان بعض‌یاڭغاشی‌لرنی الك‌ده‌عادة اولمدغی ایچون‌گنه دین اسمندن ردقیلولری دین ایله عادة‌نی فرق ایتماولری نه‌قدر تأسف قیلنه‌چق برحال ایسه‌اوشنداق ایکنچی‌طائفه‌نڭ آوروپالولرغه فرط تقلیدلری آنلارداغی عاداتنی هیچ تنقیدسز قبول ایتولری‌ضررلی براش دین‌که التفاتسزلق‌در خلاصه: برشی‌نی‌قبول ایتوده یاکه ایتماوده بزنڭ اولچاومز شریعت اولسن‌شرع وعقل اولچاوی ایله‌اولچاب فائدلینی آلیق ضررلینی طاشلیق جناب حق بارچه‌لرمزنی شوڭا موفق ایتسون.

ملا کشاف ترجمانی

صایلاو ترتیبی.

١١ نچی دیکابرده داخلیه وزیری هر ولایتده‌گی گوبیرناتورلرغه ولایتلرنده اعلان قیلمق اوچون صایلاو ترتیبی حقنده یاڭا قاعده‌لر ترتیب قیلوب یوللادی.

§ بو قاعده‌لر بوینچه صایلاو کامیسیه‌سی صایلاوچیلر صایلایاچق کشیلرینی کروب یازمق اوچون بر یا برنیچه بولمه حاضرله‌نه‌چکدر. بو بولمه‌گه نوبت ایله فقط برەر گنه کشی کرتله‌چکدر.

§ صایلاو بولمه‌سنده اشی بتکان کشیلر شول ساعت چقوب کیته‌رگه تیشلیدر.

§ صایلاو بولمه‌لرنده، آنڭ یوللرنده وباصقچلرنده هم آنڭ ایشکی توبنده صایلاونورغه معقول کورلگان کشیلرنڭ اسملری یازلغان کاغدلر آسوب قویو، نطقلر سویله‌و وباشقه تورلی آگیتاتسیه ودلالت کاغدلری طاراتو کبی اشلر ممنوع بولاچقدر.

§ صایلاو کاغدلری شهر وزیمستۋا اوپراۋالر یاکه بونلرنڭ حکمنده اولان دیوانلر طرفندن مقرر روشنده باصدرلوب آرقا طرفلرنده مذکور اوپراۋالرنڭ مهری اولمق تییشلیدر.

§ صایلاو کونلرندن ایکی هفته مقدم صایلاوغه قاتشاچق کشیلرنڭ هر برسینه ایکی نسخه صایلاو کاغدی ایله صایلاونڭ اورنی ووقتی اعلان قیلنغان اعلامنامه پالیسه آرقلی یوللاناچقدر. هر بر صایلاوچی بو کاغدلرنی آلغانلغینه قول قویارغه تیشلیدر.

§ شهرده طورماوی سببلی یاکه باشقه بر

Проэктъ

Устава Общества Мусульманъ Конституціоналистовъ.

جمعیت مسلمین

مشروطیین

نظامنامه‌سینڭ لائحه‌سی.

٦٨ نچی یولدزدن قالغان.

دائمی هیئت (بیورو)

١٦ نچی ماده

باش اداره اعضالری اوز آرالرندن اقل اوچ کشیدن مرکب دائمی بر (بیورو) صایلارلر. بو بیورو اعضالرینی صایلاو یاشرن روشده اولور باش اداره‌نڭ صایلاو مجلسنده اوچدن ایکی اولوش قدریسی ایله قبول ایتلگان کشیلرگنه بیوروگه صایلانغانغه حساب قیلنورلر. بو بیورو پیتربورغ شهرنده اولور.

١٧ نچی ماده.

بو بیورو بوتون جمعیتنڭ اشلرینی قاری طورغان بر دیوان اولوب اوشبو اشلرنی ادا قیلور:

وکیللر مجلسینڭ هم باش اداره‌نڭ قرارلرینڭ ادا قیلنووینی تیکشرور واوزی ادا قیلمغه طرشور؛

شهرلرده ولایتلرده واطرافده اولان اداره‌لرنڭ هر برسی ایله‌خبرله‌شور؛ شهر ولایت واطراف اداره‌لری اوچون تعلیمات ورهبر نامه‌لر ترتیب قیلور؛

جمعیتنڭ هر بر عقدواشلرینی جمعیت اسمندن اجرا واعلان قیلور؛ جمعیتنڭ گازیته ورساله‌لرینی نشر خصوصنده امرلر ویرور؛ جمعیتنڭ ماللرینی تصرف‌قیلوب خزینه‌سینی اداره ومحافظه قیلور؛

شهر، ولایت واطراف وکیللرینڭ مجلسینی جییارغه حاضرلك قیلور؛

واول مجلسده سوز وفکری معتبر اولمق اوزره حاضر اولور؛

حکومتنڭ هر بر محکمه ودیوانلری حضورنده وهر بر پارتیه‌لر قارشنده جمعیتنڭ نماینده‌سی (پریستاۋیتلی) اولوب کورنور؛

صایلاو آلدی زمانلرنده صایلاودلالتلری (آگیتاتسیه‌لر) یاصار.

حاصل کلام رسمی ونظامی یوللرنڭ هر برسی ایله‌جمعیتنڭ مقصودلرینی میدانغه چغارو یولنده اجتهاد ایدر.

١٨ نچی ماده.

دائمی بیورونڭ اشلرینڭ قایسیلرینی اعضالرینڭ قایولرینه طابشرونی وداخلی اشلرینڭ تفصیلاتینی بیورو اوزی تعیین قیلدقدن صوڭره باش اداره تصدیق قیلور.

١٩ نچی ماده.

بیورو طرفندن عقدقیلنغان اشلر، سندلر هم عهدنامه‌لر بیوروده اعضا اولان کشیلرنڭ هر برسی قول‌قویغان‌وقتده‌غنه بوتون‌جمعیت اوچون لازم اولور.

محلی شعبه ودیوانلر.

٢٠ نچی ماده.

روسیه‌نڭ اهل اسلامی اولان ولایتلرینڭ وشهرلرینڭ هر برنده جمعیتکه اون قدر چلین یازلو ایله جمعیتنڭ بر محلی شعبه‌سی آچلوب نظامنامه بوینچه اشکه کرشور. هر طرفده آچلغان شعبه حقنده‌پیتربورغداغی بیوروغه خبر ایتلور.

٢١ نچی ماده.

هر شهر ولایتده آچلغان شعبه‌لر اوشبو نظامنامه بوینچه اوز اداره‌لرینی یاصاوده هم عمل وحرکتده جمعیت‌نڭ تعلیماتی واوزلری معقول کورگان روشده یاصالغان قاعده‌لر بوینچه عمل قیلورلر.

لکن اوزلری یاصاغان قاعده‌لر اوشبو نظامنامه‌غه واطراف وکیللری مجلسینڭ هم باش اداره‌نڭ قرارلرینه خلاف بولماسقه تییشلیدر.

٢٢ نچی ماده.

جمعیتنڭ برولایتده هم بر شهرده بولغان چلینلری آز بولغانده یلنده بر مرتبه جییلوب عمومی مجلس یاصارلر.

هر شعبه‌نڭ عمومی مجلسی شول شعبه اوچون مدبر دیوان‌اولوب‌جمعیتنڭ اشلرینه یول وامرلر کورسه‌تورلر.

٢٣ نچی ماده.

هر ولایت وشهرلرنڭ عمومی مجلسلرنده شول ولایت وشهرلرنڭ اداره‌لری اوچون چلینلر صایلانور.

(بو اداره‌لر مجلس دیوب آتالورلر.)

هر ولایت وشهرنڭ مجلسی جمعیتنڭ شول ولایت وشهرده‌گی شعبه‌سینڭ اشلرینی یورته طووغان دیوان اولور.

ولایت وشهر مجلسلرینڭ اعضالری شول ولایت وشهرده‌اولان چلینلر آراسندن عمومی مجلسلرنده قراروبرلگان مقدارنده یاشرن روشده صایلانورلر. هیچ بر ولایت وشهر مجلسلرینڭ چلینلری اوچ کشیدن کیم بولماس.

٢٤ نچی ماده.

ولایت وشهر مجلسلری جمعیتنڭ شول ولایت وشهرده اولان شعبه اشلرنده اوشبو نظامنامه‌نڭ (١٦–٢٠ و ٢١–٢٣) نچی ماده‌لرنده کورسه‌تلگان قاعده‌لر بوینچه عمل قیلورلر

اطراف دیوانلری.

٢٥ نچی ماده.

ولایت وشهرلرده اولان محلی شعبه‌لرنڭ اشلرینی برله‌شدرمك هم‌عمومی دیوانلر ایله خبرله‌شونی ییڭله‌یتمك اوچون بر طرفده‌راق اولان ولایت وشهرلر اوچون اطراف دیوانلری یاصالور.

سبب ایله صایلاو کاغدلری قولینه طابشرلماغان کشیلر صایلاو کونی اوزغانچی اوپراؤالر دن ایکشەر نسخه باروب آلورلر . لکن اوزلرینڭ کم ایکانلکلری حقندە پالیسەطرفندن یا کەاوزبنڭ ناچالنیکی طرفندن یا کە میراؤای حاکم یازیمەسکی ناچالنیك یا کە ناتاریوس یا محلّه پوبی (یا کە امامی) طرفندن قولندە ، کاغدی بولماغان کشیلرگە صایلاو کاغدلری ویرلمس .

§ صایلاو کاغدینی بوزغان یا کە جویغان کشیلر صایلاو کوننده‌ده صایلاو بولمەسی آلدنده کیرەکلی کاغدلرینی آلا آلورلر . لکن کم ایکانلکلری حقندە قوللرنده اشانچلی کاغدلری اولمق شرط اولور .

§ اوپراؤالر صایلاو کاغدلری بوزلغان یا یوغالغان کشیلرگە کاغدلر ویرماك اوچون صایلاودن ایکی هفته مقدم اوزلر تعیین قیلوب قویارلر .

اسمی یازلغان صایلاو اعلانینی کورسە-تکان کشیلرنڭ هر برسینە صایلاو کاغدلری بوش بیرلوب اعلانلرینه یازوب قویلور .

§ صایلاو کاغدلری تیبشلی بهاسی ایله اوپراؤالر طرفندن سیاسی جمعیت وسایوز-لرنڭ اداره ومدیرلرینه کوبلەب‌ده ویرلور . لکن بویله کوبلەب آلمق اوچون بو جمعیت وسایوزلرنڭ ۱۹۰٦ نچی سنه ٤ نچی مارت نظامی بوینچە رسمیتکه چقغان بولمقلری شرطدر . (غیر رسمی پارتیەلرگە ویرلمس).

§ صایلاوچیلرنڭ یا کە پارتیه وجمعیتلرنڭ اوزلری طرفندن حاضرلەنگان صایلاو کاغدلری‌هم آرقاسنده اوپراؤالرنڭ مهری بولماغان کاغدلر قبول ایتلمس واعتبارغە آلنماسلر .

صایلاو ترتیبی حقندە‌بو نظامنی چغاروی

---

۲٦ نچی ماده.

اطراف دیوانلری اوشبو اوچ دیوانلردن عبارت اولور :

۱) برطرفده چلینلرنڭ هر یلده برکره اولاطورغان عمومی مجلسلری ،

۲) شول طرفده اولان شعبەلرنڭ هر برسینڭ یا کە بعضلرینڭ وکیللرینڭ مجلسلری ،

۳) برطرفده اولان چلینلرنڭ مجموعی اوچون عمومی بر اداره (رایوننی مجلس)

۲۷ نچی ماده.

اطراف دیوانلرینڭ هر برسی اوزطرفلری اشلرنده اوشبو نظامنامەنڭ ، وکیللر مجلسی حقنده اولان (۱۳–۱۵) نچی مادەلری ایله باش اداره حقنده اولان (۱٦–۲۰) نچی مادەلرگە موافق روشدە عمل وحرکت قیلورلر . شوبله ایسەده ، داخلی آرگانیزاتسیەلری خصوصنده کامل آزاد واختیارلی اولورلر . لکن وکیللر مجلسینڭ وباش ادارەنڭ قرارلرینه خلافلق قیلماسلر وجمعیتنڭ فائدەسینه مخالف روشده حرکت قیلماسلر.

۲۸ نچی ماده.

عمل وحرکتلری جمعیتکه ضررلی کورنگان محلی شعبەلرنی طوقتاتورغه (یابارغه) باش ادارەنڭ حقی واردر .

اول وقت محلی شعبەلر باش ادارەنڭ بو

خصوصنده داخلیه وزیرینه (ریچ) گازیتەسی اعتراض قیلادر .

چونکه سینات محکمەسینڭ (۱۸۹) نچی فرماننده بیان قیلنوینه قاراغانده صایلاو کاغدلرینی اوپراوالرغه باصدرمق لازم توگلدر . اگرده فورما وترتیبی وظاهر صفتلری اوپراؤانقینه اوخشاسه ، هر کم طرفندن حاضرلەنگان کاغدلر مقبول بولورغه تیشلیدر .

ودخی سیناتنڭ (۲۰۳) نچی فرماننده صایلاو کاغدلرینی هر بر پارتیەوهر برکشیگه طاراتو نظامغه خلاف توگل دیوب بیان قیلنمشدر .

حالبوکه داخلیه وزیرینڭ بو ترتیبینه قاراغانده صایلاو کاغدلرینی اوپراؤالرغه حاضرلەرگە تیبشلی بولادر . ودخی کادیتلر ومسلمان پارتیەلری کبی حاضرگەقدر رسمی بولوب بیته آلماغان پارتیەلرگە صایلاو کاغدلرینڭ کوبلەب‌بیرلووی‌یاراماوی‌چقادر .

ایمدی اویله‌ایسه ، گویا داخلیه وزیری صایلاو نظاملرینی اوزگارتکان بولادر .

حالبوکه نظام بوینچه صایلاو نظامینی تأویل وتبدیل سیناتقه مخصوصدر . سیناتدن توبەن‌درجەده‌اولدیغی‌حالده‌داخلیه‌وزیرینڭ نظامنی سیناتنڭ بیانینه خلاف روشده اوزگارتووی نظامغه هیچ طوغری کیلمیدر .

(ریچ) گمانمچه‌سینات داخلیه وزیرینڭ بوترتیبینی اوزی‌باشلاب رد وفسخ قیلورغه تیبشلیدر .

صایلاونڭ بویاڭا ترتیبی‌مسلمانلراوچون بیك اوکفایسزلق‌قیلاچقدر . چونکه‌مسلمانلرنڭ خاص روس ، اوکتەبریست وآبناؤلینیست پارتیەلری کبی رسمیتکه چقغان پارتیەلرگه قوشلغانلری یوقدر . اوزپارتیەلری اولان جمعیت‌مسلمین‌حزبی‌هنوز رسمیتکه‌چقمامشدر .

اشندن وکیللر مجلسینه شکایت قیلا آلورلر .

جمعیتنڭ حسابلری.

۲۹ نچی ماده.

محلی مجلسلر ، اطراف مجلسلری هم باش اداره اوزلرینڭ اجتهادلری ، آلغان آقچەلر وطوتقان خرجاتلری حقنده ومطلق اوزلرینه طابشرلغان مالللرنڭ تصرفاتی خصوصنده حسابنامەلر یاصارلر .

بو حسابنامەلرینی محلی مجلسلر محلی شعبەنڭ عمومی مجلسلرینه ، اطراف مجلسلری شول طرف وکیللرینڭ مجلسینه‌هم باش‌اداره هر طرف وکیللرینڭ‌مجلسلرینه کورسەتورلر .

بو نظامنامەنی اوزگارتو حقنده .

۳۰ نچی ماده.

بو نظامنامەنی اوزگارتو تیبشلی کورلد-کده بیورو وباش اداره مجلسلرنده ملاحظه ومذاکره قیلندقدن صوکره اطراف‌وکیللرینڭ عمومی مجلسلرینه عرض قیلنور . مجلسده حاضر اولان وکیللرنڭ اوچدن ایکی اولوشینڭ معقول کورروی بوینچه موافق کورلگان روشده اوز گارتلور . تمام .

مترجم : احمدهادی مقصودی.

بو ترتیب بوینچه صایلاو کاغدینی آلو خصوصنده مسلمانلر بیك‌چیتن‌ومشکل‌حالگه قالاچقلردر .

بوحالنڭ‌دوماغه‌مسلمان چلینلرنی کوبره‌ك صایلاتوغه اوکفایسزلغی بولمی قالماس .

اورینبورغلیلر – قزانلیلر .

بو ایکی شهر بر برسندن مسافه جهتندن بیك یراق اولماسەلرده ، اهالیسی آراسنده بیك کوب تفاوتلر باردر .

اوّلده گازیتەلر یوق وقتده بونلر آراسندەغی آیورمالر بیك بلنمی ایدی . اول وقتلرده قزان اهالیسی‌نڭ اوزینه‌اوزی ایسی‌کیتوب مغرور اولوب یورولری بوشقه مافطانوچان ایکانلکلری ، روسیه - اچنده اوزلرندن عالی ، اوزلرندن آلده هیچ بر مسلمان یوق ، جمیع روسیەدەگی مسلمانلرنڭ مرجعی قزانغنه‌دیب خیال‌قیلولری معلوم ایسەده ، باشقه طرف مسلمانلرینڭ حاللری بوکونگەقدر قزانلیلر اوچون مستور ایدی . چونکه اووقتلرده خلقنڭ کوزگوسی اولان گازیتەلر یوق ایدی . حاضرگی کونده قزانلیلرغه کوزلرینی آچوب اوزلرنڭ صورتلرینی کوزگودن کوررگه-وقت‌یتکان بولسه کیرك . کوزگیدن قاراغاچ کورندیکه قزانلیلر کوب سویله‌وچان ، اورینبورغلیلر کوبرك اش کوروچان خلقلر ایکان . اورینبورغلیلر چیتده‌رك طورسەلرده باشقه گوبیرنالرغه چغوب آچلرغه یاردم اوچون یدی سکزمڭ صوم آقچه‌جیغانلرده اشکه کرشکانلر .

بزنڭ قزانلیلرنڭ گرچه‌آچلق ایشك‌توبنده گنه‌طورسەده‌آقچه‌جیوقصدینه کررگه‌وقتلری یوق .

آچلرغه‌یاردم‌اورینبورغ‌مسلمان جمعیتی ، آچلقنڭ قایده نی‌قدر ایدکینی بلو ویاردم ایدواوچون نی‌قدر آقچەلر ایله اویەزلرگه کشیلر چغارمش بوکشیلر بوزاولق‌شهرینه کیلوب اول طرفلرده محتاجلرنڭ مقدارینی بلوب آنلرنی قاراب آشاتوراوچون کامیسیه تعیین ایدوب اوزلری ایکنچی طرفلردەغی آچلرنی تفتیش ایدوب قاراب آشخانەلر آچارغه چغوب کیتمشلر .

ایکنچی برفرقەسی بلبەی اویازینه چغوب مأمورلرنڭ تهدیدلرینه اوچراب کیری قایتمشلر .

بزنڭ قزانلیلرده اوز آرا بر کامیتیت یاصاغانلر واطرافقه چغوب تفتیشات اجرا ایدر اوچون کشیلرده تعیین ایتکانلر ایدی . شول وقتدن بیرلی بوکونگەقدر هفتەلرگنه توگل بلکه آیلر اوزوب بارسەده هیچ بر آولغه چغارغه‌دیب قصدقیلغان کشی کورنمی ، حتی کامیتیتنڭ‌اعضاسی گرچه‌اون‌بش‌کشیدن گنه‌مرکب بولسەده بر مرتبه‌گنه اولسون برآراغه کیلوب جیولوب‌کیڭاش‌ایدشکانلریده ایشوتلمیدر .

ایکی آرادەغی آیورما براش حقنده غنه بوقدردر .

بونڭ امثالی‌ینه نی‌قدر طابلور .

بونلر آچلرغه یدی سکزمڭ صوم آقچەنی برهفته اچنده جیغان شیکللی ، پتربورغ جامع شریفینڭ بناسی اوچون ۸٬۵۰۵ صوم‌نی‌ده بردقیقه اچنده هدیه قیلمشلردر . بواشلردن

بزنڭ قزانلیلرنڭ آقچەغەمی بای ؟ یاخود سوزگەمی بای ؟ ایدکانرینی آڭلامق بیك یڭلدر .

سوزبایلغینه مثال : بوندن مقدم جمعیت خیریه مکتبینڭ حالی « یولدز » غه‌یازلغان-ایدی . اوقوچیلرنڭ شاید خاطرلرنده‌در .

شول‌جمعیت خیریه مکتبینی آچقان‌وقتده برنیچه « سوزبای » لربر ایکی بالانی مذکور مکتبده اوز حسابلرینه تربیه ایدرگه وعده قیلمشلر ایدی .

آنلرنڭ وعدەلرینه اشانوب بالالرنی آلوب تربیه ایده باشلاغاچ بوکشیلرنڭ آقچه جومارد لقلری سوزجوماردلقلرینه نسبة بتونلەی توبەن ایکانلگی کورلدی .

بلکه بومقالەنی اوقوغاندن صوکره بعض بر « سوزبای » لرمز اوقوب عبرتلەنو اورنینه ، اوزعادتلرنچه‌نچکده بولسه عیب أزلەرگەطروشورلر ، آرادن بررسی احتمال « نیك سز اورینبورغلیلرغه حسدقیلاسز ، آنلریخشی لقلرینی قیلابیرسونلر ، حسد قیلوحرام » دیب‌ده قویارلر .

برادرلر ! حسدگلدر بو ، غبطەدیرلر - بوڭا . عبرت قزانلیلر ، عبرت ! ع . ك .

اسلام مطبوعاتی

« الفت » گازیته سینڭ ٥۲ نچی نومیرینڭ باش مقالەسنده اوشبوسوزلر کورلدی :

روسیه حکومتی تحت ادارەسنده بولغان مسلمانلر اوزغان‌یل اجتهاد قیلوب مرحوم دوماغه یکرمی‌دن زیاده وکیل واعضالر تعیین ایده بلمشلر ایدی . بودفعه حکومت کوزنی آچدی ، ملت وخلق منفعتنی اویلی تورغان کشیلرنڭ کیلاچك دوماغه‌صایلانمق یولنی باغلادی . شیمدیدن‌دخی نظراعتبارغه آلنورسه ، برآزخلق‌کورنده بولغان‌کشیلرنڭ هیچ برینه میدان قویمادی .

کیچن‌سنه صایلانمش کیمسنەلردن‌هیچ‌بری بوسنه صایلاوغه کیرەمزلر یکی‌دن صایلانمق احتمالی بولغان کشیلرنڭ دخی یوللرنی کیسدیلر : بوسنه اوفا ولایتندن‌علی اصغر صرتلانف جنابلری صایلانمق احتمالی بارایدی . یقین زمانده معلوم بولدی ، صنات محکمەسی طرفندن آنڭ‌یولی هم کیسلمشدر .

برده طبولسکی غوبیرنەدن « الفت » صاحبی رشیدافندینڭ صایلانمق احتمالی بارایدی ، شیمدی آنی هم (۱۲۹) نچی‌ماده موجبنجه تحت محاکمه‌که آلدیلر .

اشته شوحاللر دوام ایدرسه کیلاچك دوماده بزم حصەمزنه اولور بیلمایمز » .

« الفت » نڭ بوسوزی برآزعجبرك‌در . صرتلانف حقنده یازدقلری بلکه طوغریده اولابلور .

اما رشیدافندی حقنده بوفکر بر اغراق کورینه‌در .

گازیته محررلرینڭ باشینه کلمکده اولان ۱۲۹ نچی‌استاتیه‌ایله‌سیبیریەدەگی‌طابول گوبیر-ناسی آراسنده هیچ برمناسبت یوقدر .

رشیدافندینڭ طابولدن صایلانا آلماوینه باشقه برصایلاواستاتیەسی‌مانع‌اولابلور .

اماسینز ور ایله‌طابولنڭ آراسی‌بیك‌یراقدر ۱۲۹ نچی استاتیەنڭ اول‌قدر یراقلرغه حکمی یورمس .

آنكَ حكمی قلم برله محررگه عائددر.

ابتدا انشرندن صوڭغی ایکی آیغه‌قدر اتفاق مسلمین طرفداری اولان «برهان ترقی» گازیته‌سی ایکی آی مقدمه بردن بـرگه قزاروب کیتمش ایدی.

بو کونلرده گازیته‌نكَ اوطلری سوریلوب قـزللغی بـر آز قـایتقانلغی کورینه‌در. (٥١ نچی نسخه‌سینكَ باش مقاله‌سنده مسلمانلرنكَ ایكَ کیرکلی ایکی نـرسه‌لری بار. بری اتفاق مسلمین پارتیاسینی قوتلندرو، ایکنچی‌سی کیله‌چك دولت دوماسینه اشکه یارارلق کشیلرنی کرتو» دیوب، مسلمانلر اتفاقینی قوتلرگه هـم ممکن قـدر کوبرك جمعیتلر یاصاب خلقنی اوندرگه مصلحت بیره‌در.

دیمککه «برهان تـرقی» ینه‌دن تمام اوز مسلکینه قـایتمشدر؟ هیچ شبهه یوق تماما قایتمشدر.

چونکه مذکور گازیته‌نكَ ٥٢ نچی نسخه‌سنده گازیته‌نكَ قـزل یـازوچیلری بر «نادان شاکرد» آرقلی غصپرینسکیگه یوزروق کورساتدره‌لر.

«گازیته‌لرنكَ حـالی وخلق» اسملی مقاله‌ده غصپرینسکیگه خطاب قیلوب اوشبو سوزلرنی یازدرالر:

«گازیته‌نكَ بوحالگه ئه‌یله‌نووینه ترجمان بابای، مین سببچی بولدم ویاشلرنی جیکدم دیماسون. گازیته اوز قولمزده دوام ایتکان بولسه باقچه‌سرایغه بایطاق بر اونینغ‌دن پوللر یاودرغان بولور ایدك...» دیلر.

بلمیم غصپرینسکی‌نكَ موکارفنه کیفی کیته‌ر میکان؟

خارجی خبرلر.

ترکیه

•• ترکیه‌ده آیدین وخداوندکار ولایتلرنده قاتی یغمورلر یاوو سببلی کوب قریه ایگنلك وباقچه‌لرنی طاشو باسمش ایدی.

بوندن آول فقراسی بیك کوب ضررلر کورمش ایدیلر.

ترکیه‌ده هر طرفده بو بیچاره‌لر فائده‌سینه آقچه جییلمقده‌در حضرت سلطان اوز صوماسندن (١٤٠,٠٠٠) صوم آقچه احسان قیلـوب بیچاره‌لرنی مسرور ایتمشدر.

آمیریکه.

اوتكان ١٩٠٥ نچی سنه‌ده آمریکـه‌ده (٨,٧٦٠) کشی اولترلمشدر.

آنگلیه‌ده فقط (٣١٧) کشی اولترلمشدر.

روسیه‌ده ١٩٠٦ نچی سنه‌ده نی‌قدر کشی اولترلـگانلـگی حاضرگه صانالمامشدر.

ایسکی حساب قاعده‌لری ایله‌گنه صانامق ممکن اولسه، شاید صانالوب استاتیستیکه‌سی آلنور.

نارڤیگییه.

اوّلده نارڤیگییه مملـکتی گویا شڤیتسیه‌نكَ آفتانومیه‌لی برکیسه‌گی ایدی. ایکی سنه مقدم آندن آیرلوب اوزی بر مملکت اولدی. دانیه پادشاهینكَ اوغللرندن برسینی چاقروب اوزینه پادشاه قیلدی.

ایمدی حاضرده یاڤروپاده‌غی صوغشلرنكَ هیچ برسینه قاتشماماچغینی عهد ایدوب بیطرفلق اعلان ایده‌چکدر. بونكَ قارشیلغینه یاڤروپا دولتلری‌ده نارڤیگیه‌گه هیچ بر دولتنی هجوم قیلدرماسقه عقد ایده‌چکلردر.

یاپونیه وقتای.

بیش سنه مقدم یاپونیه‌ده قتایدن کیلوب اوقوچی شاگردلر (٢٠٠) دن زیاده دگل ایدی (١٩٠٤) نچی سنه (١٢٠٠) اولمشدر.

فرانسوز سیاسیلرندن موسیو اوبرنكَ یازووینه قاراغانـده حاضرده یاپونیه‌ده (٢٥٠,٠٠٠) قتای طلبه‌سی وارلغی رسمی حساب ایله معلوم اولمشدر. اقدام.

گیرمانیه

گیرمانیه‌ده هر ییرده خلقلر اوزلرینكَ رایخستاغلرینه (ملت مجلسلرینه) دیپوتاتلر صایلاو مسئله‌سی ایله مشغولدرلر. بوصایلاوده سوسیال دیموکراتلرنكَ کوبره‌ك صایلانووینی احتمال ایده‌لر. چونکه‌یازنان ولایتنده‌گی پالاکلرنی قسودن کوب کشی راضی توگل ایمش. شول سببدن رایخستاغده ملیتنی رعایه قیلمی طورغان (س.د.) پارتیه‌سینكَ غالب بولووی مأمولدر. پالاکلر عموما اوشبـو (س.د.) پارتیه‌سینكَ غالب بولووینی تلیلر.

نیمسلرده ملیت حسینی قوّتله‌مك اوچون گیرمانیه ایمپراتورینكَ خارجی بر صوغش یا نزاع باشلاوینی‌ده احتمال ایده‌لر. چونکه چیت ملتلر ایله صوغش باشلانغان زمانده هر مملـکت خلقنده ملیت حسی قوّتلندیکی تجربه ایله معلومدر.

بلغاریه.

بلغاریه‌ده تیمر یول خدمتـکارلرینكَ اش طاشلاولری همان دوام ایتمکده‌در. یولچی ڤاگونلری عسکرلر ایله یورتلوده، فکر قیلنادر. ڤاکزاللر هم یول بویلری عسکر ایله صاقلانمقده‌در. حکومت تورلی نظاملر چغارادر. کوب کشیلر زندانغه آلندیلر.

زاپـاسنی عسکرلرنكَ چـاقرلغانلری کیلمیلر صوفیه شهرنده کیچ برله چووالوب دولاب یوروچی جماعت کوب بولادر.

•• لوندون غزیته‌لرینه ٢٦ دیکابر تونله ایـله ١١ ساعت ٥٠ مینوتـده ایران شاهی مظفرالدین حضرتلرینكَ وفاتی خبری محلندن بلدرلمشدر. شیمدی رسمی صورتده اعلان قیلندی.

داخلی خبرلر

•• بخارا امیری پیتربورغدن قـایتوده اورینبورغـده طوقتـالـدیغـی زمـانده اورینبورغنكَ علما ومعتبرانی طرفندن امیرنكَ پیتربورغ مسجدی اوچون ییرهدیه قیلووینه تشکراً آدریس تقدیم قیلغانلری «وقت» گازیته‌سنده کورلدی.

•• اوفاده نشر ایدلمکده اولان «العالم الاسلامی» گازیته‌سی، اوزینه مخصوص مطبعه آلوب قزاندن حرفلر کیلوب یتوشکانـگه قدر تعطیل ایده‌چکینی ٤٠ نچی نسخه‌سنده اعلان ایده‌در.

•• ١٥ نچی دیکابرده اوفا اهالیسی شهر اداره‌سی یورطنده اجتماع ایدوب اوشبو توبه‌نده ذکر ایدلـگان مسئله‌لر حقنده مذاکره قیلمشلر:

١) هفته‌ده برکون یال ایتو،

٢) ٣١ نچی مارت زاکونی بوینچه عرب حروفاتینی روس حروفاتینه آلماشدرو حقنده اعتراض،

٣) دوخاونی صابرانیا طرفندن مخصوص کشیلر یبه‌روب قریه‌لرده‌گی اماملرنكَ مکتب ومدرسه‌لرنكَ حاللرینی تفتیش ایدو

٤) اوفاده برجمعیت آچوب شونـكَ اوصطافینی گوبیرناتوردن تصدیق ایتدرو

٥) مسلمان قریه‌لرنده قاباقلرنی بتورو.

اوشبو مسئله‌لر طوغروسنده مذاکره‌لر ایدوب اشنی قارار اوچون بر کامیسیه تعیین ایتمشلر. کامیسیه اعضالری اوز آرا اجتماع ایدوب برنچی مسئله‌ده (١٥) نچی نویابر زاکونی بوینچه مسلمانلرغه هفته‌ده ایکی کون بایرام ایتونكَ اوکغایسزلغینی وآنكَ ایله مسلمانلرنی تکلیف ایدونكَ حقسزلغینی وایکنچی مسئله‌نكَ مسلمانلر اوچون ظلم بولاچاغینی وبوگار مسلمانلرنكَ هیچ راضی بولمایاچقلرینی کورساتوب بونظـاملرنكَ هر ایکی‌سینكَده تبدیل ایدلووینی صوراب باش وزیر اصطالیپین‌گه تیلیگرام بیرمشلر.

•• بو کونلرده حکومت رجالی آراسنده بیك زور اختلافلر کورنمکده‌در. بونلرنكَ بر فرقه‌سی روسیه اچنده‌گی قسانلقلرنی ایكَ نهایتینه قدر آلوب بارو غه‌حتی دیکتاتورا اعلان ایدوگه قدر اجتهاد ایده‌لر، ایکنچی بر فرقه‌سی بونكَ عکسنچه اش یورتونی معقول کوره هم روسیه‌گه پـارلامینتاریزم اصولینی کرتونـكَ تیوشلـگینی دعـوا قیلادر. برنچی فرقه آدمیرال دوباسفنكَ فکری ایله، ایکنچی فرقه ایسه تجارت بحریه اشلرینكَ نظارتنـده‌گی زور بر کشینـكَ مصلحتی ایله حرکت ایتمکده‌لر ایمش.

بو کونلرده باش وزیر اصطالیپین‌نكَده بو حقده سارسکوی صیلوغه باروب کیلگانلـگینی حکایه ایده‌لر.

پیتربورغ اهالیسینكَ معتبرانی بو کونلرده حکومت طرفندن یاڭا فرمانلر صادر بولونی بیك کوته‌لر ایمش. بو فرمانلر صادر بولغاندن صوڭ روسیه‌نـكَ داخلی سیاستلری قایسی طرزده بولاچغی معلوم بولور دیلر.

•• قزانده گوبیرناتور بولـوب طورغـان وحاضرگی کونده موسکواده گرادو ناچالنیك بولوب طوروچی گینیرال راینبوتنی پتربورغ گراد وناچالنیکلـگینه تعیین ایدله‌چك ایمش.

•• «روس خلقی صایوزی» نـكَ پتربورغ شهرنده‌گی شعبه‌لرینـكَ رئیسلری اجتماع ایدوب کله‌چك دوماغه صایلاو اشلرینه قاتوشماسقه قرار بیرمشلر. چونکه زاکونی نی قدر اوز گارتلسه‌ده پتربورغدن دوماغه همیشه چن روسلر کرو ممکن بولمایاچق بلکه همانده (ژیدلر) کره‌چکلر ایمش. شونلقدن صایلاو اشلرینه قاتوشوب یورو بده جیکلوب قالودن، دوماغه بایکوت یاصاب قـالونی آرتغراق کورمشلر. بونلرنكَ بو قرارلری فقط پتربورغ شهرینه‌گنه متعلقدر. اگرده بولدره آلسه‌لر همانده اویـه‌زدن کررگه نیتلری بار ایکان.

•• صمار گوبیرناسی ناڤا اوزین اویازنده آچلقدن حاصل اولان زنگله آورولری کوندن کونـگه بیك قوتلی آرتقـانلغینی صامـار گوبیرناتوری داخلیه وزارتینه خبر ایده‌در.

•• ٢٧ نچی دیکابر ایرته ساعت ٩ ده غلاڤنی ڤاینی صـودنكَ ایشك آلـدنده مشهور ڤاینی پراقورور گینرال لیتینانت پاڤلوف صالدات کییمینه کیینگان بر یاش آدم طرفندن اوترلمش.

قاتل طوطلمشدر.

•• پالیتسه دیپارتامینتی طرفندن پیتربورغ اورطاسنده‌غی یورطلرده بیك زور تنتولر یاصارغه امر ایدلمشدر. برنیچه‌مكَ ییرلرده تنتولر بولور دیوب سویلیلر.

•• هیئت علماسینكَ خبر بیرولرینه نظراً کیله‌چك دوشنبه کون برنچی غنوارده قویاش طوتولاچقدر. ایكَ قارانغو بولوب بتونلای طوتولغان حالده کورینه طورغان ییری سردریاینده میرزا چولی دیگان اورنده بولاچقدر. روایت ایدولرینه نظراً بو اورنـده تمام کیچ شیکللی قارانغی بولوب یولدزلرده کورنه‌چکدر.

شونلقدن بو اورنغه تفتیش وتماشا اوچون فرانسه آنکلیه گیرمانیه حتی آمیریکادن‌ده علم هیئت علماسی کلمکده‌در. روسیه حکومتی بو کشیلردن آقچه آلماینچه چویون یوللرنده بوش یورتوگه امر ایلمشدر.

هیئتشناسلر قویاش‌نكَ طوتولغان وقتنده‌غی صورتینی فوطوغراف ایله آلاجقدرلر.

قزان خبرلری

جمعیت مسلمین.

جمعیت مسلمین یاکه اتفاق پارتیه‌سینكَ قزان کامیتیتی مسلمان صایلاوچیلرغه ترکیچه بر تنبهنامه باصدروب طاراتدی.

عباره‌سی هر بر ترکی خـوان آڭـلارلق درجه‌ده قزان شیوه‌سنچه بیك آچق روشـده یازلمشدر.

بو تنبیهنامه قزان ولایتنده اولان آلوچیلرغه یولدز ایله برلکده طاراتلسه کیره‌ك.

جمعیت مسلمین‌نكَ بـاش اداره‌سینكَ قزان فراکسیه‌سی تیزدن رسمیتکه چغـروی امید ایدلمکده اولان اهل اسلام پارتیه‌سینكَ اشلری خصوصنده همان تدبیر ومشاوره‌لر قیلمقده‌در.

هرطرفدن فراکسیه‌گه استفسار خطلری کیلمکده‌در.

مذکور جمعیتنكَ (٣٠) ماده‌دن عبارت اولان نظامنامه‌سی آچق قزان تلینه ترجمه قیلنوب یولدزغه درج قیلندی.

ترکی گازیته‌لرنكَ بـاشقه شهرلرده اولانلری‌ده نقل قیلسه‌لر، گوزل اولور ایدی.

شاید تیزدن رساله روشنده باصدرلوب طاراتلسه کیره‌ك.

اول نظامنامه‌دن جمعیتکه چلین جیوو واطرفده شعبه‌لر آچو خصوصنده معلومات آلمق ممکندر.

اعلان

سنتچی

شهر پیطرپاولده ١ نچی مسجد قارشوسنده مرحوم یـوسف خلفه ابراهیمف یـورطنده سنت وحجامت ایدوچی فاضل‌جان ذاکرجانف بالالرنی سنت قیله‌در هم قـان آلا وبانـکی صالادر. هم آناسی اوشاندق خاتون قزلردن قان آلا وبانـکی صالادر. هـر برسی حـد متلرینی بیك دقت واعتبار ایله اداقیلمقده‌درلر.

خدمت بیورغان دین قرنداشلرمزه مع الممنونیه یورطلرینه باروب خدمت قیلونی‌ده قبول ایده‌لر.

التفات بیورمقلرینی رجاء ایده‌رز.

Лито-Типографя И. Н. Харитонова. Казань.

Редакторъ - издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ.